

Lõuna - Mulgimaa

Nr 8 (162)
September 2008
Hind 4 krooni

● Metallsilindri asetasi kevadel valmiva Halliste Põhikooli võimla nurgakivisse Halliste vallavanem Andres Rõigas ja tema I klassi astunud poeg Alar. MEELIS SÕERDI foto

ALGAS HALLISTE KOOLI VÕIMLA EHTUS

1. septembril pandi pidulikult nurgakivi Halliste Põhikooli võimlale, mis valmib tuleva aasta mai-kuus.

Silindri, mis kõige muu traditsioonilise kõrval sisaldas ka midagi igalt klassilt, panid kooli siseõuele kerkiva võimla nurgakivi süvendisse I klassi poiss Alar ja tema isa, Halliste vallavanem Andres Rõigas. Kellutäie segu panid heade soovide saatel nurgakivile veel maavalitsuse haridusosakonna juhataja Ilmar Kütt,

kooli direktor Merle Hüva ning kehalise kasvatusõpetajad Milvi Kull ja Leo Liiber.

Viimase kellutäie segu pannud ehitusfirma Wolmreks Ehitus juhatase liige Olavi Israel lubas, et maikuu lõpus on võimla valmis. "Loodan, et ka praegused üheksanda klassi õpilased saavad võimlas proovisopsu ära teha ega pea selleks vilistlasaega ootama," soovis ta.

Valmiva võimla spordiväljaku mõõtmed tulevad 22 korda 30

meetrit, vermid kõrgus 8 meetrit ja kogupind 1116 m², mis annab välja B-klassi normi. See on piisav maa- ja kooliõppe võistlusteks.

Võimla maksumus on vallavanem Andres Rõigase andmetel ligikaudu 12 miljonit. Sellest 53 protsenti saab vald toetusena Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kohalike Omavalitsuste Investeeringutoetuste programmi kavast, 47 protsenti maksumusest katab vald oma eelarvest.

Meelis Sõerd

KODUKANDIS

Koolijütsid olid vastuvõtul

Abja vallas on traditsiooniks korraldada sügisel esmakordselt kooliteed alustavatele mudilastele kooli eel vallamajas pidulik vastuvõtt.

Tänavusele vastuvõtule oli kutsutud kokku 20 sel sügisel kooliteele asunud valla mudilast koos nende vanematega. Teemakohase lauluga juhatasid ürituse meeleolukalt sisse kaks vastset koolilast: Saara Kiivit ja Elo-Nora Vilgats. Saalitäit koosviibijaid tervitanud Abja vallavanem Peeter Rahnel pani lastele südamele olla koolis üksteise vastu sõbralikud, õppida hästi ja aidata oma vanemaid. Koos noorsootöötaja Maie Bratkaga andis vallavanem igale kooliminejale valla poolt üle lilleõie koos 1000-kroonise ranitsatoetusega.

Kaetud oli maiustustelaud. Kooliastujad koos vanematega jäädvustati ühispildile.

Meelis Sõerd

● Abja vallast tänavu kooli astunud lapsed koos vanematega olid kooli eel palutud vallamajja vallavanema vastuvõtule. MEELIS SÕERDI foto

ÕPPETÖÖ ON ALANUD

Juba mõnda nädalat kestev koolisügis algas nii Abjas, Hallistes kui Mõisakülas traditsiooniliselt, rõõmustades kooliperesid samas ka millegi uuega.

ABJA GÜMNAASIUMIS astus 1. septembril kooliaasta avaaktusel abiturientide käekõrval aula lavale 17 esimese klassi õpilast. Direktor Jüri Ojamaa andis igale neist kätte aabitsa ja Eesti lipu värviraamatu. Abja vallavanem Peeter Rahnel tõi kingiks kaasa Mulgimaa pusled. Vallavanem rõõmustas ka teatega, et sel õppeaastal algab kooli uue õppekompleksi ehitus, mille projekteerimine juba käib.

Kokku on koolis õpilasi 291, neist 14 õpib sisekaitseosakonnas. Koolis on uute töötajatena huvijuht Mailer Berg, infojuht Indrek Lõhmus ja 8.

klassidele inglise keelt õpetav Õie Tähtla.

Koolimajas on õppeaasta alguseks remonditud õpilaste duširuum ja riietusruum. Välja on vahetatud koolimaja elektrisüsteemi peakilp, paigaldatud ventilatsioon. Lõpule on viidud ka automaatse tule- ja signaalsüsteemi paigaldus. Õpilaskodu on korras ja kohti jätkub kõigile soovijaile.

Koolilõuna maksab gümnaasiumiõpilasele 10 krooni, põhikooli õpilastele on toit tasuta.

HALLISTE PÕHIKOO LIS alustas tänavu koolitööd alustanud 107 õpilast. Nende seas on kuus I klassi mudilast, keda õpetaja Kalle Gaston kirikus altari ees õnnistas ja kes see-

järele aktusel kooli aulas said muuhulgas kätte aabitsa. Uueks õpetajaks on muusikaõpetaja Endel Purju, kooliõeks Ingrid Purtsak.

Avaaktusel soovisid kõigile head kooliaastat maavanem Kalle Küttis, haridusosakonna juhataja Ilmar Kütt, endine kauaaegne Halliste koolijuht Ene Staalfeldt, Halliste Vallavolikogu esimees Ene Maaten ja vallavanem Andres Rõigas.

See õppeaasta möödub koolis loomulikult eelkõige septembris alanud ja maikuus lõppeva kooli võimla ehituse tähe all, ent rõõmustavat on muudki. Koolimajas on tehtud kõik vajalikud remondi- ja ehitustööd, värvitud on klasse. Aula laval rõõmustab silma ja kõrva kooli uus klaver. Juba (Järg 3. lk)

Valmis Mõisaküla Kooli juurdeehitus

● 1. septembril pärast aktust pääsesid elevil Mõisaküla Kooli õpilased oma uute riietus- ja töõõpetusruumidega tutvuma. MEELIS SÕERDI foto

Esimesel koolipäeval pärast aktust lõikas Mõisaküla linnapea Ervin Tamberg Mõisaküla koolipere rõõmuks läbi lindi koolimaja uutesse riietehoidudesse ja töõõpetusruumidesse viiva ukse eest.

Uue koha ja ilme saanud riietehoiuruumide jaoks laiendati koolimaja uuema ja vanema osa vahelist koridori. Riideruumidest edasi asuvad vastvalminud poiste töõõpetuse ja tüdrukute käsitööklass.

Ehitustööd tegi Pärilin AS ja need läksid maksma üle 1,5 miljoni krooni. 35 000 krooni eest muretses linn riietehoiuruumidesse sisustuse. Töõõpetusruumide sisustamine jääb linnapea Ervin Tambergi sõnul järgmisse aastasse.

"Tulemus on väga ilus," rõõmustas teiste seas kooli direktor Maire Raieste, lootes et paari aasta pärast saab koolimaja remondile ringi peale. Linnapea täpsustas, et järgmisena ootab ees ühisüritusteks ja pidulikeks sündmusteks kasutatava fuajee remont. Plaanis on uuendada nii põrand, seinad ja lagi kui ka elektrisüsteem. Abi loodetakse saada Hasartmängumaksu Nõukogult. Remondiraha hakatakse taotlema 2009. aasta eelarve koostamisel.

Meelis Sõerd

● Mõisaküla Kooli I klass koos õpetaja ja vanematega esimesel koolipäeval.

MEELIS SÕERDI foto

● Oma õpetajate käekõrval läksid Halliste koolijütsid 1. septembril kirikus altari ette õnnistust saama. MEELIS SÕERDI foto

ÕPPETÖÖ ON ALANUD

(1. lk järg)
esimesel koolipäeval said Uue-Kariste poolt tulnud lapsed sõita koolibussiga, mille roolis on Jaan Saar.

"Head emad ja isad! Hea on, kui lastel on ka teie toetus olemas, siis on neil kindlam koolis olla. Aidake, kui nad abi vajavad ja ärge kartke ka teie tulla minu juurde, kui midagi on vaja küsida," ütles avaaktusel I klassi õpetaja Milvi Kull.

Direktor Merle Hüva soovis omalt poolt, et koolimaja oleks vaba kiusamisest ja vägivallast ja et kõik lapsed saaksid ja tahaksid majas õppida täpselt nii, nagu vaja.

MÕISAKÜLA KOOLIS süütas esimesel koolipäeval aktusel traditsioo-

nilise kütunla I klassi tüdruk Jelena koos oma õpetaja Lilli Kaskelaineniga. Kokku alustas tänavu kooliteed I klassis kaheksa last. Nad said pidulikult kätte aabitsa ja Mulgi Kultuuri Instituudi tegevjuhilt Kristel Habakukelt Mulgimaa pusle, kus peal Mulgimaa endis- ja nüüdisaegne haldusjaotus. Üldse istus Mõisakülas koolipinki 60 õpilast – 15 võrra vähem kui eelmisel õppeaastal.

Pärast aktust lõikas linnapea Ervin Tamberg läbi lindi ning evelil õpilased-õpetajad said vaadata uusi garderoobe ja tagapool asuvaid poiste tööpõetuse ja tütarlaste käsitööklassi ruume. Kooli arvutiklass sai kümme uut arvutit.

Sel õppeaastal muutub tervisliku-

maks õpilaste koolilõuna, sest üle riigi pannakse erilist rõhku õpilaste tervislikule toitumisele. Ees seisab kooliümbruse ja spordiplatsi, samuti viihalli valgustuse kordaseadmine.

Kuna Mõisaküla Keskkoolist on saanud põhikool, kuulutas direktor septembrikuu Mõisaküla Kooli lipu kavandi kuuks. Kindlasti peab ühe elemendina lipul olema kasutatud Mõisaküla Kooli ametlik logo – öökull.

Alates sellest õppeaastast kehtestab õpilaspileti kasutamise korra ja tingimused kohalik omavalitsus. Täieõigusliku õpilaspiletina arvestatakse ka rahvusvahelist õpilaskaarti, mis on kehtiv pangakaardinagi.

Meelis Sõerd

ABJA MUUSIKAKOOLI ASTUS 16 UUT ÕPILAST

Abja Muusikakooli avaaktusel 2. septembril said õpilaspäeviku koos lilledega 16 esimesse klassi astunud õpilast.

Muusikakoolis alustasid õpinguid klaveriklassis Saara Kiivit, Eloore Tomingas, Kristyn Jakobson, Keili-Lea Süldre, Kaidi-Ly Süldre ja Merili Kallaste, plokkflöödklassis Merili Kask, Liina Kohjus ja Elo-Nora Vilgats, kitarriklassis Grete Jaksur, Heleri Kallaste, Karl Raagmets, Viktoria Siigur ja Kristo Vainonen, akordioniklassis Reelika Kivisaar ja löökpilliklassis Kevin Raal.

Kokku õpib muusikakoolis tänavu septembri alguse seisuga kümne õpetaja juhendamisel 70 õpilast. Neile lisanduvad 1. oktoobril tööd alustavas eelklassis õppijad. Kõige rohkem on traditsiooniliselt klaveriõpilasi. Üsna palju on ka kitarrioõpilasi. Arvukuselt järgnevad löökpilli, flöödi- jt puhkpilliõpilased. Kahjuks on direktor Heiki Vungi sõnul järjest vähenenud huvi akordionioõppimise vastu.

Enamus õpilasi on Abja ning üsna suur osa ka Halliste vallast. Mõisaküla linnast on vaid mõned üksikud lapsed.

Muusikakooli õppemaks käesolevast õppeaastast tõusis. Aasta õppemaks on nüüd 2000 ja kuu õppemaks 250 krooni. Eelkooli õppemaks on praegu 125 krooni.

Muusikakooli trummiklassis jätkuvad õppeaasta algul remonditööd, et muuta ruum helikindlaks. Seoses sellega toimuvad löökpillitunnid esialgu kultuurimaja saali lava taga asuvas tegelaste ruumis.

Tagasisidet ja infot oma laste käekäigust ja muusikakooli eluolust saavad lapsevanemad igapäevaselt nii

kultuurimajaga ühe katuse all olevast koolist kui ka internetis juba pool aastat avatud olnud muusikakooli koduleheküljelt, millele pääseb ligi Abja valla koduleheküljele www.abja.ee kaudu.

Uue õppeaasta puhul soovis direktor kõigile õpilastele teotahet, õpetajatele entusiasmi ja kannatlikkust, lapsevanemaile tahet stimuleerida lapsi kõige muu huvitava kõrvalt ka muusikaõppimisele.

Kooliperet avaaktusel tervitanud Abja vallavanem Peeter Rahnel soovis õpilastele vastupidavust ja loovust kooli läbimisel. "Muusika õppimine annab inimesele täiesti uue maailmapildi, uue võimaluse vaadata maailma helisilmadega," sõnas ta.

"Kui te olete tunnind lõpetanud, siis on alati võimalik olla kultuurimaja hoones asuvas raamatukogus või lasteraamatukogus või ka bussijaama juures asuvas noortetoas, kus saab tööpäeviti mängida ja aega sisustada," selgitas vallavanem muusikakooli õpilaste mõistliku ajakasutamise võimalusi. Sinna julgustas ta minema ka Halliste ja Mõisaküla õpilasi.

Vallavalitsuse tänukirja ja tugeva aplausiga peeti meele kauaaegse muusikakooli õpetaja ja endise direktorina Abja muusikaelu arengusse palju panustanud Rosalie Rajlat seoses väljateenitud vanaduspuhkusele jäämisega.

Lilleõie ja heade soovidega pidas vallavanem meele suvel esimese juubelinii jõudnud muusikakooli direktorit Heiki Vungit.

Aktusele lisas meeleolu õpilaste väike kontsert.

Meelis Sõerd

● Abja Muusikakooli I klassi astus sel sügisel 16 õpilast. MEELIS SÕERDI foto

Pärandkultuurihuvilised taastasid palkküüni

MTÜ Ojapera Külaselts korraldas Halliste jõe luhal palkküüni taastamise talgud, kus pärandkultuuriga seotud oskusi sai pool tosinat huvilist üle Eesti.

"Mõnelgi tuli teise päeva lõpuks töö päris hästi välja," kiitis huvilistele kirvega tahumise töövõtteid õpetanud Siim Riid Ojapera Külaseltsist – üks õpipäevade mõtte algatajaid. Kaheksast vajaminevast kaheksameetrisest palgist jõuti valmis tahuda kuus. Nendega sai asendada poolteist alumist ringi mädanenud seinapalkidega vanast ristpalk-heinaküünist, mis asub Paudi talu heinamaal Halliste jõe luhal.

Kui palgid sai talust kilomeetri kaugusele küüni juurde kohale vedada traktoriga, siis supipada tuli naistel sinna tassida käte jõul. Ööbiti telkides.

Naised värvsid kohapealt korjatud naistepuna ja teiste taimedega Marvi-Liina Riidi juhendamisel lõnga ja õppisid viltimist. Üle-eestilise konkursi "Pärandkultuuri objektipõhine turismiteenus" ühe võitjana soovib Ojapera Külaselts kujundada Paudi küüni avalikuks pärandkultuuri sõlmpunktiks. Juba tuleval suvel loodab Tuuli Jõesaar hakata seal asjast huvitatuile õpetama ka heinategu, vihategemist, tõrvaaajamist ja muid esivanemate traditsioonilisi töid.

Tulevase õpikeskuse juurde on kavas rajada magamis-, lõkke- ja puhkekoht. Ehitustööde lõpuleviimisel loodab Siim Riid taas entusiastlikele asjahuvilistele. Kel huvi kaasa lüüa, saab lähemat teavet Tuuli Jõesaarelt Abja maaturismi infopunktist (tel 434 9495).

Meelis Sõerd

● Küüni taastamise õpipäevadel Paudis oli kirves käes nii meestel kui naistel. SIIM RIIDI foto

Spordiklubi algatusel valmis kaks mänguväljakut

● Õisu lapsed tundsid uuest mänguväljakust mõnu juba enne selle lõplikku valmimist. VIRVE KIVJA foto

Halliste spordiklubi eestvõttel valmis Õisu ja Halliste alevikukeskustes kortermajade juures septembri algupoolel uus laste mänguväljak.

Rõõmsaid mudilasi võis Õisu mänguväljakul uudistamas ja tegutsemas näha juba 1. septembri päikeselisel päeval, kui ehitaja, kelleks oli firma Tiptap OÜ Mänguväljakud, töö veel pooleli oli. Nüüd, mil kompleksid valmis, on puitääristusega väljakul ettevalmistatud aluspinnal laste päralt liivakast, mitmesugused kiiged, ronilad ja mängulinnak, samuti prügikast.

Väljakud läksid kokku maksma üle 470 000 krooni. Põhiosa sellest summast sai spordiklubi projektitoetusena PRIA-lt ning kümnendiku ehk ligi 50 000 krooni projekti omaosalusena Halliste vallalt.

PRIA-le kahe mänguväljaku ehitamise rahastamiseks toetuskoõbuliku projekti kirjutanud Halliste spordiklubi esimees Maiker Reimann selgitas, et laste mänguväljakute rajamine on valla arengukavas üheks prioriteediks. Kuna vald on olnud spordiklubile heaks sponsoriks ja toetajaks, otsustaski klubi omalt poolt kasutada võimalust ka valla heaks nüüd midagi teha.

"Spordiklubil on pastakas soe!" sõnas Maiker Reimann, väljendades valmisolekut aidata valda ka edaspidi – näiteks Halliste koolimaja keldrikorrusele rajatava jõusaali sisustuse muresemisel.

Halliste aleviku keskust ilmestab lisaks rõõmsavärvilisele mänguväljakule alates sellest suvest ka moodne lipumast. Selle püstitamise initsiaator – kooliõpetajast vallavolikogu liige Inga Tiirats võttis esimese koolipäeva aktusel Halliste vallavanemalt Andres Rõigaselt vastu valla poolt vastse masti jaoks kingitud uhiuue vallalipu.

Meelis Sõerd

Tunnustati päästetöotajaid

Abja-Paluoja päästekomando töötajat Peep Kotkast autasustati hiljuti päästeteenistuse aumärgiga inimelu päästmise eest tulekahju kustutamisel. Tema komandokaaslane Ove Janter saavutas üle-eestilisel päästetöotajate võistlusel kolmanda koha.

Vanempäästja Peep Kotkas pälvis koos Viljandi kolleegide Kevo Kärbi ja Margus Ibisega "Elupäästja III klassi medali" selle eest, et nad töid 21. jaanuari öösel Oisus süttinud maja teiselt korrusel välja kolm sinna löksu jäänud inimest.

Leidnud teadvuseta ja liikumisvõimetu majas viibinu, tõi vanempäästja Peep Kotkas kannatanu süles teiselt korruselt leekide keskelt välja ja andis ta üle kiirabimeedikutele, kes alustasid kohe elustamist. Kõik kolm põlevast hoonest päästetud jäid ellu vaid tänu päästjate kiirele, professionaalsele ja ennastalgavale tegutsemisele.

Autasu võttis Peep Kotkas teiste seas vastu 8. septembril Tartus *Vanemuises* peetud Eesti kutselise tuletõrje 89. aastapäevale pühendatud päästeteenistuse traditsioonilisel aastakonverentsil "Komando 2008".

Meeskonnavanem Ove Janter saavutas 30. augustil Kloogarannas peetud päästetöotajate võistlusel "Pritsimees 2008" ajaga 9 minutit ja 54,4 sekundit hinnatava kolmanda koha. Ürituse eesmärk oli selgitada erialaga seotud spordivõistluste kaudu välja osavaim ja tugevaim päästetöotaja.

Võistlejad pidid vedama voolikuid, läbima takistusriba ja tooma hansalaua abiga veest välja uppumisohtu sattunud kujutava mannekeeni. Võistluse raskeimaks osaks hindas nii tänavu kui ka mullu suvel "Abja rammumehe" tiitli võitnud Ove Janter ise voolikute vedamist.

Võistlust jälginud Abja-Paluoja päästekomando pealik Enno Liiber pidas väga karmiks katsumuseks ka paadiga "ümber läinud" 90-kilose mannekeeni üles leidmist merepõhjast ja väljatoomist ujumisriietuses vaid 10-kraadises vees.

Lõuna-Eesti päästkeskuse kuueliikmelises meeskonnas võistelnud Ove Janter on kutseline päästetöotaja 2001. aastast.

Mõlemad tunnustuse pälvinud päästjad olid ka Abja-Paluoja päästekomando esindajad 11. septembril Mulgimaa kaunitel teedel toimunud tuletõrje 89. aastapäevale pühendatud Lõuna-Eesti Päästkeskuse rattasõidul – Peep Kotkas 80-kilomeetrilisel suursõidul ja Ove Janter 38-kilomeetrilisel matkarajal.

Meelis Sõerd

● Ivi Alp ja osa tema vaasidest näitusel Uue-Kariste rahvamajas. MEELIS SÕERDI foto

Näitusel käisid kultuuritöotajad

Maakonna kultuuritöotajate augustikuisel töökohtumisel Uue-Kariste rahvamajas rõõmustas lisaks uue kuue saanud majale külaliste silma saalis avatud vaasi- ja pudelinäitus.

Uue-Kariste rahvamaja juhataja Ivi Alp oli oma isiklikust kogust laudadele ja lavaservale näituseks üles seadnud sadakond vaasi ja pensionär Evi Allik vähemalt samapalju pudeleid. Neid oli erikujulisi, erivärvilisi ja eri suurustes.

"Mulle on vaasid alati meeldinud. Kui midagi kinkida, siis ikka vaase," selgitas Ivi Alp oma kogumisharrastust. Kõik vaasid tal näitusele ei jõudnudki. Ka Evi Allikul teadis ta kodus pudeleid olevat veel küllaga.

Põnev näitus, millest esimestena tundsid rõõmu maakonna kultuuritöotajad, on avatud ka 27. septembril mihklipäeva laada ajal.

Halliste vallavanema Andres Rõigase ja Metsakuru lillekasvatustalu perenaise Merje Helemäe ettekannete vahendusel said kultuuritöotajad ülevaate Halliste valla ja Uue-Kariste piirkonna vilkast seltsitegevusest.

Kokkusaamine, mille keskseks teemaks oli, mõistagi, maakonna kultuuritöö, lõppes piknikuga kultuurimaja suvelehtlas.

Meelis Sõerd

Reisilised külastasid Lätimaad

Pooltsada Lõuna-Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu liiget sai osa huvitavast bussireisist Lätimaale.

Esimese peatuskohana veel enne Lätimaale jõudmist sai reisiseltskond, kus abjalasi ja mõisakülalasi pooleks, heita pilku Mõniste talumuuseumile. Kohe peale piiri ületamist külastasime Ape aiandit, kus põhiliselt kasvatakse kuuse- ja männiistikuid.

Aluksne lossis asuvas muuseumis nägime muuhulgas akvarellinäitust ja saime teada lossi ajaloo. Loodusmuuseumis meeldis kõige enam imetleda ultraviolettkiirguse abil vääriskivide ilu. Seal saime tutvuda ka lindude maailmaga ja kuulata linnulaulu.

Piibliuuseumis võisime vaadata paljudes keeltes trükitud piibleid. Vanim neist oli lätikeelne ja kaalus neli kilogrammi. Giid andis ülevaate ka kohaliku kiriku ajaloo.

Kalnecmpiu talumuuseumis uurisime huviga vanaaegseid põllutööriistu, mida sealsed inimesed olid vallale kuuluvale muuseumile annetanud. Iga aasta septembris peetakse muuseumis lõikuspidu, kus näidatakse ka, kuidas nende riistadega vanasti töötati. Ekskursiooni lõpul kutsus talu pererahvas meid lahkest tuppa, kus võõrustas omaküpsetatud rukkileiva ja meega.

Kuigi vihmane ja pikk, oli päev ka tore ja huvitav ning kõik reisilised jäid ekskursiooniga rahule.

Olga Martsik

SEPIKOJAS TUNTI RÕÕMU ENESEKS OLEMISEST

Urmas Tuuleveskile kuuluvas restaureeritud Oisu mõisa sepikojas sai 22. augustil teist korda teoks mitmel moel osalejate rahvuslikku identiteeti kosutanud sisuka kavaga eneseks olemise päev.

Mida kõike ei pakutud

Kuuri seinale riputatud vaipade saamislugusid tutvustas nende autor, kunstnik Anu Raud. Meie esivanemate kasimis- ja söögivadest rehielamutest taluhäärberiteni rääkis teadlane Heiki Pärdi. Sepikojas kõnelesid veel põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder, Eesti toidu asjatundja Elli Vendla ning mõisaspetsialist Ants Hein. Üles olid seatud Eesti toitu ja rahvuslikku käsitööd tutvustavad näitused.

Suure tähelepanu all on traditsioonilised toidud ja söögikombed. Oisu ja Halliste naised valmistasid mulgipäraseid vanemaid ja uuemaid toite. Suurel hulgal pakuti pannkooke. Setude tähtpäevadega seotud toidutavasid tutvustas ja nende toite pakkus Laivi Mesikäpp.

Tutvuda sai vanade akende puhastamise, klaasikittimise, loodus- ja kohupiimavärvide valmistamise, villa kraasimise, lõnga värvimise, keder-varrega ketramise ja kõlapaela tegemisega. Sepatöö nippe näitas meister Mart Salumaa Otepäält.

Vahvalt laulsid rahvarõivastes setu leelotajad, kaasas lõõtsanaine. Lõõtsa tõmbas telgikatuse all sepikojas ees ka Julius Vilumets Karksi vallast. Öhtul esinesid muusikud Riho Sibul, Jaak Johanson, Jaak Tuksam ja Juhan Suuts.

Sepaperelt tänuks Oisu rahvale

"Meie pere on nüüd ligi kümme aastat sepikojas tegelnud ja järjest rohkem heameelt tunneme, et se-

● Oisu mees Edgar Puidet viis sepikojas õuemurul setu lõõtsa saatel setu naise galantselt tantsima. VIRVE KIVJA foto

pikoda just Oisus asub," tõdes selle omanik Urmas Tuuleveski.

Tema sõnul on peale kauni looduse piirkonnas väga tublid inimesed, kes Oisu mõisast, pargist ja ka sepikojast hoolivad. "Aastaid tagasi sepikojas korrastamisel abiks olnud inimesed andsid oma elutarkuse ja heatahtlike krutskitega meile palju häid lugusid, mida meenutada ja edasi rääkida".

Kui restaureerimine läbi sai ja algas ruumide sisustamine, tulid paljud sepikotta, vanad separiistad, mööblitükk, seinavaip, saanitekk või kutsarimantel kingituseks kaasas. "Üks mees leidnud vanarauakonteineri kõrvalt Kalvrel kasutatud telliste tegemise vormi ja päästis väärt töövahendi ümbersulatamisest. Nüüd on see sepikojas vaadata. Naabrimees annetas Siversite peres kasutusel olnud silmapesuveekannu. Nii said sepikojas kogud tubli täienduse. Kõige krooniks, üllatuseks ja südamesoojaks oli Oisu tublide naiste kingitus – 27 piirkonnale omaste muustritega kindapaari!" meenutas Urmas Tuuleveski tänutundega.

"Eks siin see seletus juba ongi, miks ja kellele sepikojas ukseid avada ja omalt poolt midagi vastu pakkuda. Ainukesed müüriühed, mis eneseks olemise päevale kutsuvad, ongi Oisus ja Hallistes. Mujalt kutsume mõned inimesed kirjaga juurde, kui kohti jääb. Sepikotta mahub kuuskümme lahedasti, kaheksakümme kasinasti ja üle selle enam kuidagi ei pressi," selgitas Tuuleveski.

Tema sõnul on ka korraldamisel omakandi inimestest palju abi: Halliste vald toetas kaastantsuseeringu näol, noored mehed aitasid laudu ning rauda välja panna, perenaised töid kooke, pirukaid ja muud maitsvat toidupoolist.

"Meistrite etteasted, toidumaitsmised, kõnelemised ja kontsert kokku oli üks suur eneseks olemine, mille me ka enestele koos tegime," tõdes sepapere pea Urmas Tuuleveski.

Projekt sai teoks koostöös põllumajandusministeeriumi ja vallavalitsusega.

Meelis Sõerd

Külapäev möödus vihmases ja küünlasäras

Lõppenud suve viimane külapäev Lõuna-Mulgimaa peeti 23. augustil Penujas – sedapuhku juba kümnendat korda. Entusiastlikke kaasalõõjaid oli haaraval sündmusel lisaks penujalastele ja Abja valla rahvale ka naaberomavalitsustest Hallistest, Karksi ja Lätimaalt Lodest.

Külapäev algas Eesti-Läti põneva vastasseisuga jalgpalliplatsil, kus lõunanaabrite meeskonnale oli tuliselt kaasa elamas koguni kuus-seitsekümme põldlahoidjat. Pikalt tasavägise mängu tagajärjel osas olnud lätlased suutsidki enne lõppu lüüa viigivärava ja olla seejärel täpsemad penaltite löömisel. Omakorda Eesti jäi peale naiste "saunavõrkpallis", kus saunalinadega tuli üle võrgu lüüa vett täis õhupalli. Pärivõrkpallis võtsid vastastikku mõõtu Penuja ja Nuia võistkonnad.

Iga aastaga järjest enam populaarsust omandava rammumehe võistluse parim oli teist aastat järjest penujalane Riiko Luik omakülamehe Jaan Tammearu ees. Kolmas koht ratastraktori aja peale vedamises läks Lätimaale.

Tantsu vaheajal kavas olnud naisekandmise osales pool tosinat paari. Sellelgi alal näitas võidumehena oma tõiist spordimehevaimu Riiko Luik, kelle õrnaks hinnali-

seks kandamiseks oli külapäeva korraldustoimkonna juht külanõu Reet Paju. Peredele oli kavas meeleolukas teatevõistlus.

Tuju tõstsid oma vaheldumisi ette kantud tantsukavaga rahvatantsurühm *Turel* Kaarli ja eakate loometantsurühm *Mamma Mia* Halliste rahvamajas. Kui *Mamma Mia* "Kankaani" ajal elektrikatkestuse tõttu muusika vaikus, aitasid neid kohe lõpuni tantsida lauldes hoogsa meloodia üles võtnud *Tureli* piigad. Jalakeerutuseks mängis külamajas ansambel *C-duur*.

Küla selle aasta kodukaunistamise ülevaatus võitjana sai auhinna elupuuistiku aastaga Kase talus suure heakorratöö ära teinud noor peremees Jaanis Roots. Tema koos 5-aastase Rait Varikuga heiskas ka kümnenda külapäeva lipu.

Sajast ühekroonise õnneloosipiletist võitis iga kümnes. Tasuta kehakinnituse külaseltsi kulul pakkusid Penuja naised omakeedetud borssi ja kringlit. Öhtul süüdati suur lõke. Pargis, järve äärde viiva raja ääres ja järvel särasid ööd valgustades küünlad.

Meelis Sõerd

● Penuja külapäevale lisasid meeleolu ja kirevust tantsurühmad *Turel* (pildil) ja *Mamma Mia* Halliste vallast. MEELIS SÕERDI foto

● Täisvarustuses Mõisaküla noored sammumas vastu katsumustele Otepää seikluspargis. JORMA ÕIGUSE foto

KOGUDUS KORRALDAS NOORTE SEIKLUSLAAGRI

Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Mõisaküla koguduse korraldatud seikluslaager õpetas noori oma võimeid paremini tundma ning oma kaaslasti ja kodupaika väärtustama.

EKNK Mõisaküla koguduse korraldatud kolmepäevases seikluslaagris, mis kestis 18.–20. augustini, lõi kaasa kaksikümne linnanoort vanuses 12–20 eluaastat. Laager kulmineerus põneva, vaimu ja füüsilisest karastava tegevusega viimasel päeval Otepää seikluspargis. Ronides, rippudes ja muul moel end ekstreemolukorda pannes said noored aimu oma füüsilisest võimekusest. Olukorras, kus oli vaja teiste abi ning ise teisi toetada, avaldusid nii heas kui halvas ka noorte tahtelis-moraalsed omadused. Sportlikku tegevust jagus ka laagri esimestel päevadel kodulinna maahokit, jalgpalli ja tekivõrkpalli mängides.

Mõisakülas korraldati ka maastikumäng deviisi all "Õpi tundma oma kodulinna". EKNK Mõisaküla koguduse pastori ja linnavolikogu esimehe Jorma Õiguse sõnul oligi noortelaagri üks eesmärk kasvatada noortes enam austust oma kodupaiga suhtes. Sel eesmärgil korraldab ta koos linnapea Ervin Tambergiga noortele ka linnavalitsuses vastuvõtu koos Mõisaküla muuseumi külastamisega.

Vastuvõtul ütlesid noored linnajuhtidele välja oma

kõige suuremad soovid. Need on suvine ujumiskoht, lauamängude võimalustega noortekohvik, uus asfaltkate tänavakorvpalliplatsile, korralikult väljaehitatud krossirada, korrastatud jalgpalliplats ning jalgratta- ja rulasõiduvõimalusega terviserada Mõisakülalt Kamarani.

Seekord õõbisid laagrilised veel kodudes. Jorma Õigus ütles aga, et noortega arutledes tunnetati vajadust kujundada koguduse rularambi ja mängulinnakuga avarast hoovist projektipõhiselt telkimis- ja õõbimisvõimalustega laagripaiki, kuhu saaks kutsuda noori kaugemaltki. Mõttes on rajada sinna minigolfväljak ja muid tegevusvõimalusi.

Et lapsevanemad ja vanavanemad saaksid suveti mängulinnakus mängivatel lastel soovi korral silma peal hoida, on kavas neile püstitada varjualune, kus saab nii treenida kui ka lihtsalt lugedes, näputööd tehes või juttu ajades istuda.

Tänavust seikluslaagrit toetas Eesti-Hollandi Heategevusfond "Päikeselill" 10 000 ja Mõisaküla linn 3000 krooniga. Laager kujunes sisuliseks jätkuks kolmel varasemal aastal Pärnumaal Kabli rannas alaealiste komisjoni toel korraldatud Mõisaküla ja Kilingi-Nõmme linna kuriteoennetuslikele noortelaagritele.

Meelis Sõerd

Mäng, mis tekitab meelergutavat adrenaliini

Juba mõnda aega on Viljandimaal populaarsust kogunud adrenaliiniküllane põnevusmäng paintball. Elamustest pole suutnud loobuda ka Öisu noormehed Ragnar Talgre, Jaanus Pitk ja Jarko Pitk, olles juba üle aasta tulemuslikult tegelenud sportliku paintballiga.

Huvi paintballi vastu tekkis Öisu noormeestel tänu sõpradele: neid kutsuti lihtsalt mängima ja nii see arenes. Jarko alustas sportliku mänguga 2007. aasta jaanuaris loodud võistkonnas Re-Start, millega sügisel liitusid ka Jaanus ja Ragnar. 8-liikmelise võistkonna viis ülejäänud liiget on Viljandist.

Esimese võistluse pidas Re-Start 17. märtsil 2007 Tallinnas, kus saavutati 15. koht. Eesti paintballi liiga meistri-võistlustel saavutati 2007. aasta hooaja lõppedes 32 võistkonna seas kokkuvõttes 10. koht.

Tänavuse hooaja seni parima mängu tegi Re-Start 7. juunil Tallinnas, kus saavutati teine koht. Enne hooaja viimast mängu oli võistkond teisel kohal ka üldarvestuses. Viimaselegi mängule, mis toimus septembris Tallinnas, mindi medalilootustega. Sooviks oli jääda teiseks või tõi ta esimeseks.

Võistlustel käib võistkond terves koosseisus. Platsil on korraga viis

meest, ülejäänud on varumängijad. Igal võistkonnaliikmel on oma isiklik varustus. Komplekti kuuluvad marker Ego7, suruõhupall, louder, mask, tuubivõõ koos tuubidega, kaitsmed ja riided. Ühe komplekti hinnaks on ligikaudu 30 000 Eesti krooni.

Paintballi on võimalik mängida erinevates kohtades – metsas, põllul, spetsiaalsel platsil, ehitistes ja hoonetes. Paintballi eesmärk on vastaste kahjutuks tegemine. Vastaste tabamiseks kasutatakse pneumaatilisi markereid, mis tulistavad loodust ja riideid mittekahjustavaid värvikuule. Sisetingimustes, kus värv võib olla probleemiks, kasutatakse spetsiaalseid kummikuule.

Paintball sai alguse USAst. Esimesed värvikuulid (inglise keeles – paintball) leiutati 1970. aastatel metsatööstuses eemal olevate puude märgistamiseks. Soovides kogeda jahipidamise ajal tekkivat adrenaliini, mõtlesid kaks sõpra 1976. aastal USA-s välja mängu, kus saab üksteist jälitada ja jahtida. Esimene paintballi lahing peeti tosina mängija osavõtul maha 1981. aastal. Sellest ajast peale on paintball jõudsalt arenenud ja levinud.

Paintballi huvilistel täheb tutvuda Viljandis tegutseva OÜ Värvi kuul kodulehega www.varvikuul.ee. Sealt leiab rohkem teavet ka võistkonna Re-Start kohta. Kes teab, ehk oled just sina järgmine selle võistkonna liige.

Meeldivaid mänguelamusi kõigile!

Vaire Pitk

● Võistkond Re-start medalitega.

VAIRE PITKI foto

Rahvaselts tõi noored istutustalgutele

Rahvaseltsi algatusel ja Kohaliku Omaalgatusprojekti toel korraldatud talgupäeval panid öisulased koduarealide haljastamiseks 23. augustil kasvama kokku nelikümmend puu- ja põõsastikut.

Istutuspäeva eeltoona vedas Taivo Saar oma tõstukauga ära aastaid maas vedelenud betoonkonstruktsioonid. Kuhu mida istutada, aitasid talguprojekti autoril Virve Kivjal Öisu Rahvaseltsist otsustada asjatundjad Tiit Helimets ja Arvo Tauts.

Tulevikule mõeldes panid noored Vahur Lükk, Carl Kuur, Priit Raev ja Tauno Pöder kasvama kaks väikest kuusekest. "Kui puud suureks kasvavad, ei ole enam vaja jõuludeks kuuske metsast tuua, vaid ehime kasvavat kuuske," selgitas Virve Kivja. Lembitu Lükk ja Toomas Tasang istutasid lipuplatsile ehteiks kauni elupuud.

Vallavanem Andres Rõigase sõiduauto järelhaagises Floreas'ist kohale toodud istikutest üle poole olid ilupõõsad. Tugipostid istikutele muretses seltsile tasuta Jarko Pitk.

"Istikud said maha mõne tunniga ja peale seda söime suure mõnuga Metsarõõmust talguteks toodud seljankat," oli Virve Kivja kolmekümne talgulise tehtuga rahul. "Eriti kiitust väärib on, et mõned emad tulid koos oma suuremate lastega," lisas ta.

Öisu rahvaseltsi haljastuspäeva projekti rahastas KOP 10 000 krooni ulatuses. Halliste vald toetas 4000 krooniga ja selts omalt poolt lisas 500 krooni.

Meelis Sõerd

● Priit Raev ja Tauno Pöder tulevase jõulukuusega. VIRVE KIVJA foto

Öisu raamatukogu juhataja on Virve Kivja

Alates 1. septembrist 2008 töötab Öisu raamatukogu juhatajana Virve Kivja.

Virve Kivjal on kõrgharidus. Vahetult enne käesolevale töökohtale asumist on ta läbinud kultuuriakadeemia juures nii kooli- ja rahvaraamatukoguhoidjate kursused kui ka planikoostamise kursuse. Varem on ta töötanud endises Öisu soovhoosis, eraettevõtluses, Öisu ametikoolis jm.

Öisu raamatukogu on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kella 10–17 ning teisipäeval ja neljapäeval kella 13–20. Tel 436 5124, e-post virvekiv@hot.ee.

Iga kuu esimesel teisipäeval kella 14–15 laenutatakse ja tagastatakse raamatuid Kaarli rahvamajas.

Iga kuu viimasel kolmapäeval on raamatukogu suletud sisetöök.

Sünnitoetuste maksmine Abja vallas muutub

Abja Vallavolikogu otsustas alates 1. jaanuarist 2009 muuta praegu kehtivat sünnitoetuste maksmise korda.

Järgmisest aastast hakatakse Abja vallas eelarvelistest vahenditest sünnitoetust maksma alates 1. jaanuarist 2009 sündinud lastele, kes on kantud Abja valla elanike registrisse.

Toetuse esimene osa makstakse 50 protsendi ulatuses ettenähtud määrast lapse sünni registreerimisel, kui üks vanematest on kantud valla elanike registrisse vähemalt üks aasta enne lapse sündi. Toetuse teine osa ettenähtud määrast makstakse lapse pooleteiseaastaseks saamisega, kui lapse elukoht on jätkuvalt Abja vald ja valla elanike registrisse kantud lapsevanem esitab vormikohase avalduse.

Kui lapse vanemad on elanud Abja vallas vähem kui aasta ja lapse sünni registreerimisel kantakse laps valla elanike registrisse, makstakse esimese osana toetust 25 protsendi ulatuses ettenähtud määrast ning lapse pooleteise aastaseks saamisega 100 protsenti toetuse teise osa ettenähtud määrast.

Volikogu 14. augusti istungil eelnõud tutvustanud Abja Vallavalitsuse sotsiaalnounik Mari Saarela hinnangul on muudatus vajalik vältimaks pahatühti esinevat olukorda, kus vald maksab lapse sünni registreerimisel vanematele sünnitoetuse välja, ent kuu-kahe pärast on laps valla registrist kustutatud, see tähendab et pere on lahkunud mujale elama.

Meelis Sõerd

